

Årsrapport 2024 – Storkegruppen Vestjylland

Nyrenoveret storkerede Svingelvej, Tim 12.4.2024

Hvid Stork er en elsket fugl – i Vestjylland ynglede ingen storkepar i perioden fra 1981 til 2019, hvor et nyt par sensationelt slog sig ned i Flynder ved Bækmarksbro, der var ynglesucces igen i 2020. I 2021 kom hunnen meget sent og der kom ingen æg og unger og det gentog sig i 2022. I 2023 og igen i 2024 har der kun været "Kjeld" på lokaliteten. Storkegruppen blev oprettet for at understøtte rede opsætning og følge Hvid Stork i det vestjyske og forhåbentlig kan vores indsats være medvirkende til at vi får flere ynglepar i vores landsdel igen.

November 2024 – Lars HH

Indholdsfortegnelse

Indledning

Formål og arbejdsopgaver

Aktiviteter "Storkegruppen Vestjylland"

- Nye storkereder
- Renoverede storkereder
- Øvrige opsætninger/renoveringer i Vestjylland

Storke i Vestjylland 2024

Landsbestand – Det øvrige Danmark

Afrunding – konklusioner

Indledning og baggrund

Hvid Stork er en meget sjælden ynglefugl i Danmark og som de fleste ved, så har den været på nippet til at forsvinde helt.

Fra 1998 til 2019 har der ingen år været over 3 ynglepar i landet og i Vestjylland, som eksempel vis i 50'erne havde over 30 ynglepar, har storken i næsten 30 år ikke beboet nogen rede overhovedet. Sidste ynglepar med succes var i Lemvig i 1981, hvor 2 unger fløj fra reden på Vasegaarden og efterfølgende boede der i samme rede 1 stork i 1982 + 1983, samt der var et par i reden på Skjern station i 1990 + en enkelt stork i 1991.

.... men så skete der jo en sensation i 2019, da et helt nyt storkepar slog sig ned i en rede i Flynder lidt uden for Bækmarksbro og fik en unge på vingerne.

... og i 2020 kom parret igen tilbage og ynglede og 3 fine unger fløj derfra i august. I Vestjylland skal vi helt tilbage til 1974 for at finde et år, hvor et storkepar har kunnet mønstre 3 unger.

Storkene.dk har gjort en stor indsats for storkene i Flynder og derfor snakkede Lars M.P. og Lars H.H. om at DOF-Vestjylland burde understøtte arbejdet og være en del af projektet lokalt omkring den populære fugl og derfor kontaktede vi storkene.dk i efteråret 2019 omkring vores tanker.

Efterfølgende har vi fået fin kontakt og i begyndelsen af juli 2020, da ungerne i Flynder blev ringmærket mødtes vi med nogle af folkene omkring storkene.dk og fik en god snak om hvad vores rolle kunne være.

... og derfor tog vi i efteråret 2020 initiativ til at oprette "Storkegruppen Vestjylland" for at understøtte og samarbejde med storkene.dk og DOF's storkegruppe for om muligt at forbedre forholdene, inklusive renovering af storkereder mv. for Hvid Stork i Vestjylland, så vi forhåbentlig kan få flere par til at slå sig ned steder i vores landsdel, på lokaliteter hvor der er OK fødegrundlag og dermed større chance for ynglesucces.

"Storkegruppen Vestjylland" vil meget gerne modtage information om Hvid Stork i Vestjylland og vil end videre opfordre storkerede værter til at få renoveret storkerederne, da den stigende storkebestand kan gøre at din rede pludselig bliver interessante for et "nyt storkepar", man har i hvert fald lov at håbe. 😊

Formål og arbejdsopgaver

- Lokalviden og kontakter
- Opsætning af nye storkereder på gunstige placeringer
- Registrering af rede stativer i Vestjylland
- Renovering af reder i Vestjylland
- Kontakt til storkene.dk
- Udbrede kendskabet til Hvid Stork og evt. af den vej kunne gøre opmærksom på at forbedre naturindholdet i ådale og agerland.
- Foranledige samarbejde med andre organisationer, kommuner og enkeltpersoner i det vestjyske, som har interesse i storken.
- Aktivere flere lokale DOF-medlemmer i projektet!

Deltagere i ”Storkegruppen Vestjylland”

Storkegruppen og iværksættere er:

Lars Møgeltoft Poulsen, Ulfborg

Tlf. 22 42 00 64

E-Mail: lars.m.poulsen@live.dk

Lars Holm Hansen, Grønbjerg

Tlf. 22 96 13 17

E-Mail: lholmh@gmail.com

- Lokale medlemmer har hjulpet med renovering af storkerederne i Skjern / Tarm området.
- Samarbejde med Tim borgerforening omkring opsætning af storkerede værter og lift.
- Samarbejde med Nr. Vosborg og Skærum mølle om opsætning af reder og lift

Stort Tak for hjælpen til alle som ”gav en hånd med” i Storkegruppen VJs arbejde i 2024.

Denne rapport er fabrikeret af Storkegruppen, Vestjylland og færdiggjort - marts 2024

”Storkegruppen Vestjylland”

Aktiviteter i storkegruppen siden opstart:

I 2019:

- kontakt til storkene.dk

I 2020

- Renovering af storkereden i Lønborg
- Ringmærkning og møde med storkene.dk i Flynder
- Undersøgelse af områder i Vestjylland hvor der tidligere har ynglet storke, med henblik på at opsætte rede master her, idet storkene.dk ville sponsorere 3 rede stativer til Vestjylland, hvis vi så sørger for at finde masten + får dem opsat.
- Ansøgning om støtte til indkøb af storkereder – Isobro
- Projektansøgning til DOF-Vestjylland: 2020 – 2022

I 2021

- Finde placeringer og storkerede værter på gunstige placeringer i det vestjyske.
- Indkøb af storkereder
- Til rigning af rederne med kyllingetråd, sphagnum, halm mv.
- 13. april blev 4 reder opsat med rigtig god hjælp af Ringkøbing Amts Højspænding
- Rederne blev opsat ved Skærum Folkeuniversitet, Nørre Vosborg og 2 i Tim området.
- Efter opsætning blev de 2 første reder gjort helt færdig.
- Nogle få dage efter blev Tim rederne også gjort helt klar, samt reden nær Brugsen i Tim blev ligeledes tjekket og fyldt op med spagnum og halm.

I 2022

- Møde i Sørvad med borgerforeningen, for hjælp til storkeredeplaceringer
- Undersøgelse af opsætningsmuligheder i Herning området
- Forsøg på at finde telefonpæle til rederne lykkedes ikke.

- Renovering af rederne i Tim området
- Renovering af rederne på Nr. Vosborg og Skærum mølle

I 2023

- Renovering af reder i Tim området
- Renovering af rede i FASTER
- Renovering af rederne på Nr. Vosborg og Skærum mølle
- Opsætning af ny rede i Skjern enge
- Undersøgelser af rede opsætnings steder i samarbejde med Herning kommune

I 2024

- Renovering af reder på Nr. Vosborg og Skærum mølle
- Renovering af reder i Tim området
- Fortsat arbejdet med at finde rede placeringsmulighed nær Herning

Nye storkereder

Vi arbejdede også dette forår med at få et par storkereder sat op i Herning området. Vi har fundet den ene placering ved "Sahlholt", men vil gerne have yderligere en rede op når vi er i gang. Vi syntes at bedste placering er ved Lundvej i Lund.

Vi kontaktede en gårdejer med heste her, men de var ikke interesserede i at få en storkerede opsat og henviste til et par andre beboere i nærheden, som begge var interesserede, men synes ikke placeringerne for eventuel rede var helt optimal. Det ene stede var en hesteejendom en lille kilometer nord for Lund og den anden tæt på Sunds rundkørslen, men begge steder lå også ret tæt på el ledninger, så heller ikke det er så godt.

I november fik vi endelig fundet en interesseret gårdejer nær Birk, som er interesseret i at få en storkerede opsat. Vi har snakket med Herning kommune, som har indkøbt 2 storkereder, så forventningen er, at vi får master og reder etableret i februar/marts 2025.

Vi har heller ikke hørt om andre rede opsætninger i det vestjyske i 2024.

Renovering af storkereder

3. april blev henholdsvis reden på Nørre Vosborg og ved Skærum mølle renoveret. Indtil i år hjalp Nørre Vosborg selv med renoveringen, men denne gang havde vi fået hjælp af Jørgen Schultz, som bor i Ulfborg Kirkeby. Jørgen har en JCB med frontlift og god plads i kurven, så det gik rigtig fint med at få renoveret de 2 reder.

Rede renovering på Nr. Vosborg

Og her Skærum mølle

12. april fik de 3 reder i Tim også en tiltrængt renovering i form af nye grene, halm og sphagnum!

Klar til renovering

Reden i Tim nær Brugsen

Hvid Stork – Vestjylland 2024

Vestjylland fik heller ingen storkepar i 2024, men vi havde alligevel for 6. år i træk en beboet rede, men det kniber med at få tiltrukket en ny hunstork!

2024 blev heller ikke en stor sæson for storke i Vestjylland.

Der var rede besøg i 3 reder, heraf var de 2 af Kjeld i Flynder

Der er alt i alt registreret 46 opsatte storkereder/stativer i Vestjylland + Kjeld har bygget en rede selv.

Kommune	Antal rede stativer registreret	Heraf renoveret	Rede besøg i 2024
Herning	9	5	
Holstebro	8	6	
Ikast-Brande	1		
Lemvig	6	2	2
Ringkøbing-Skjern	22	8	1
Struer	0		

Ynglepar

”Kjeld” ankom til sin 6. sæson i Flynder ved Bækmarksbro 8. marts, hvilket er den tidligste ankomst hidtil. I 2023 var han på plads 16.3. og året før 12. 3.

Kjeld opholdt sig hele ynglesæsonen alene og brugte det meste af tiden på gården ”Nørre Holmgaard”, hvor den selv byggede en helt ny rede. Enkelte gange blev den også set på reden ved Krogsgaard.

Årets sidste registrering, som ikke er indtastet i DOF-basen, var 28. august, hvilket er en uges tid senere end i 2023 + 2022 og ”Kjeld” var dermed både den første og den sidst registrerede Hvid Stork i Vestjylland i 2024.

Storkereder i Vestjylland, som har haft besøg i 2024:

I 2023 havde 4 reder storkebesøg i Vestjylland i år blev det kun til 1 udover de 2 reder hvori Kjeld er set, som er dels den selvbyggede rede ved Nr. Holmgaard hvor den opholdt sig det meste af sommeren, samt den sædvanlige TV-rede ved Krogsgård i Flynder ved Bækmarksbro.

Foto: Peter Lauridsen; Lønborg

Fra fredag den 3. maj til lørdag d. 4. maj havde storkereden i Lønborg besøg af 2 storke. De blev på reden til over middag hvor efter de fløj videre og blev desværre ikke set yderligere.

Reden i Lønborg blev opsat i 2009 med hjælp fra DOF-Vestjylland og står rigtig godt placeret i forhold til Skjern enge. Der er set storke over reden flere gange, men det er første gang der er vished og bevis for at de også er landet i reden.

Reden er blevet tilset og renoveret af DOF-Vestjylland/Skjern gruppen/Storkene.dk med jævne mellemrum siden opsætningen.

Øvrige Storkebesøg i Vestjylland:

Antallet af sete storke i Vestjylland var højere i Vestjylland i forhold til de 2 foregående år. I alt knap 35 Hvide Storke er registreret i DOF-basen mod ca. 25 i 2023 og 15 -20 i 2022.

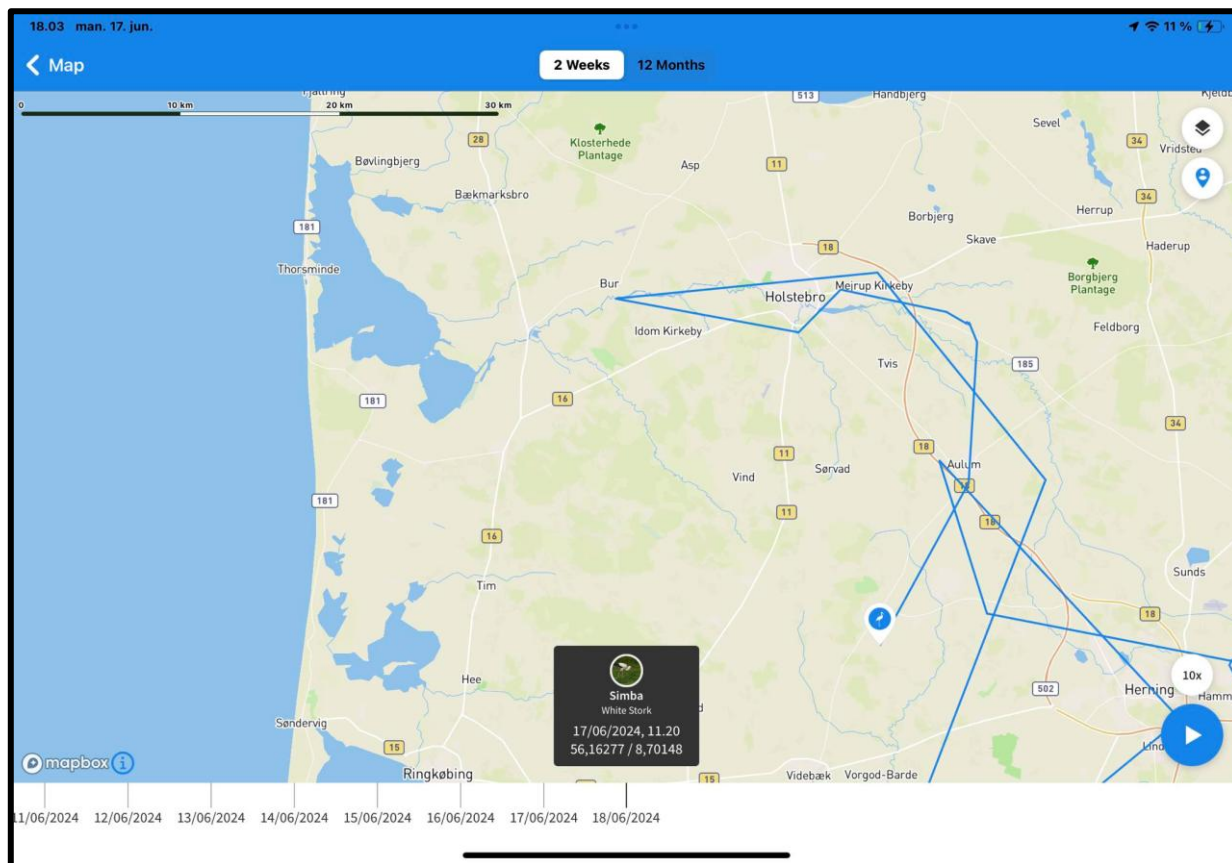
- Der var én marts stork udover "Kjeld" – 26.3. fouragerende ved Lønborggård.
- 2 nordtrækkende Nr. Snede henholdsvis 15. og 29.4.
- 2 of Klovborg 18.4.
- 1 Videbæk 21.4. og 1 FASTERHOLT 27.4.
- Årets største flok i Vestjylland blev 10 ved Mogenstrup/Karstoft syd for Skive 30.4. til 3.5. og de 8 som blev set i Sdr. Vium 6.5. er sandsynligvis nogle fra samme flok på vej sydover igen.
- 6 storke of Hestholm midt 14.5. kan også godt være nogle af ovennævnte, som er blevet i området.
- 17. + 18.5. 4 fouragerende Hvid Stork ved Ljørring nær Aulum.
- Overflyvende storke registreret 20.5. Oddesund og Bølling sø, 21.5. Remme, 4.6. Gødstrup sø og 7.6. Lemvig.
- 22.7. er der flere indtastninger af en Hvid stork ved Gårdsvig/Sønder Felding

Superstorken Findus på besøg i Vestjylland

Storken "Findus", som er klækket i en rede i Broderup i Sønderjylland i 2021 har en sender på ryggen og derfor har man kunnet følge dens færden gennem flere år. Tidligt i foråret holdt den til på en rede i Saksborg nær Bylderup Bov i det sønderjyske og da den er 3 år og dermed kønsmoden, håbede man, at den ville blive den første danske ynglestork i Danmark gennem mange år, men sådan gik det ikke og i stedet turede den lidt rundt i landet.

GPS-signalet fra "Findus" ryg viste, at den 17. juni var på rundtur i det vestjyske, hvor den var en tur over Herning, langs Storåen til Mejrup, Holstebro og i Bur vente den om og returnerede næsten samme vej, som den kom og da den var tæt på Aulum, returnerede den mod syd.

Ruten kan ses herunder og selvom den har været et godt stykke rundt, så var der kun én der registrerede den i DOF-basen, nemlig observatør 7490GTA, som observerede en stork i Hodsager netop denne dag 😊

At "Findus" er en superstork, skyldes at man via senderen fandt ud af at den var en ener, idet den som den første dokumenterede stork nogen sinde i sit 2. kalenderår trak til Afrika ad øst ruten over Israel og Sinai halvøen, men returnerede til Europa ad vest ruten over Gibraltar til Spanien.

Desværre er "Findus" ikke mere, for godt en måned efter besøget her i Vestjylland blev den trafikdræbt, da den blev ramt af en lastbil nær Jalm i Schleswig-Holstein og var død på stedet.

Landzonetilladelse til Storkerede i Ejstrupholm

Tidligere i denne årsrapport er skrevet at vi ikke har kendskab til ny opsatte storkerede i 2024, men måske er der alligevel kommet en? idet Ikast-Brande kommune 21. februar 2024 fremsendte en Landzonetilladelse til Ejstrupholm lokalråd:

Landzonetilladelse til opsætning af en storkerede, Enghavevej 29 A, 7361 Ejstrupholm

Ikast-Brande Kommune har behandlet jeres ansøgning om opsætning af en storkerede på matr.nr. 6C, Ejstrup By, Ejstrup, beliggende Enghavevej 29 A, 7361 Ejstrupholm, se kortudsnit.

Kortudsnit: Storkeredens placering er skitseret med en rød prik (ej målfast).

Opførelse af ny bebyggelse i landzone kræver som udgangspunkt en landzonetilladelse, i henhold til *planloven*¹.

Ikast-Brande Kommune giver hermed landzonetilladelse til det ansøgte, i henhold til *planlovens* § 35, stk. 1.

Paddevandhulsprojekter har genskabt liv – og øget fødeudbuddet for storkene

.... skriver Storkene.dk på deres hjemmeside.

Storkene.dk har som led i projektet med at få flere storke til at yngle i Danmark, bl.a. haft fokus på at genskabe / renovere paddevandhuller og omkring Smedager i Sønderjylland og Flynder ådal her i det vestjyske hvortil man fik nogle projektmidler er der genskabt i alt 47 mindre vådområder inden for en radius af cirka 5 km fra rederne.

Når der laves et sådant tiltag er det jo også en rigtig god ide at måle om der så er en effekt og denne undersøgelse har medlemmer af foreningen, så forsøgt at gøre hvert år siden projektets start i 2021.

I Sønderjylland fandt man totalt 43 æg klumper på 27 undersøgte lokaliteter i 2021 og heri 2024 var antallet af registrerede æg klumper på de samme lokaliteter øget til 122 og så var der endda 4 gode lokaliteter, som ikke kom med i undersøgelsen pga. høj vandstand dette forår.

Tilsvarende tælling blev foretaget i Flynder ådal, hvor storkene.dk skriver:

I Flynder Ådal ved Lemvig, hvor der er anlagt 20 paddevandhuller, blev der den 14. april lavet en tælling i de vandhuller, der var tilgængelige. Også her var tællingen hæmmet af en høj vandstand. I Flynder Ådal havde mange frøæg allerede udviklet sig til haletudser, men at dømme ud fra antallet af disse, var det også her tydeligt, at vandhullerne havde fået liv.

Så bestemt et godt tiltag, at hvor det er muligt, så er det supergodt at have fokus på at forbedre storkenes nærområder. Vand giver liv og et øget fødeudbud i de små vådområder, er jo ikke kun til gavn for storken, der er mange andre arter, som nyder godt af sådanne tiltag. Den sønderjyske optælling gav næsten en tredobling af antallet af talte æg klumper på kun 3 år, så bestemt en god måde - at renovere vandhuller, hvis man vil øge naturindholdet i landskabet. 😊

Landsbestanden

Antallet af ynglepar faldt fra 10 i 2023 til 8 i 2024, men antallet af beboede reder var uændret, idet der var 4 reder med enlige storke mod 2 i 2023.

Af de 8 ynglepar kom der ud fløjene unger i 5 reder og i alt 15 unger kom på vingerne, hvilket er et gennemsnit på 1,9 pr par, hvilket er højere end i fjor hvor 6 par fik 16 unger og et gennemsnit på 1,6 pr. par.

- Parret i **Gundsøllille**, fik 3 unger på vingerne i 2024 og er suverænt det mest erfarne danske par. Dette var deres ynglesæson nr. 21 og det er kun 3 gange i de mange år, der ikke er fløjet unger fra deres rede og de har i alt opfostret 52 unger siden 2004. På Sjælland er der yderligere en beboet storkerede, nemlig i Veksø, hvor en hanstork holder til.
- Sønderjylland husede 6 storkepar i 2024, hvor de 3 rutinerede par i **Smedager, Rens og Jejsing** igen havde god ynglesucces med henholdsvis 5, 2 og 4 unger. I **Saksborg** ynglede et nyt par og fik en enkelt unge, mens der som i 2023 blev ruget i **Klipleve**, dog uden resultat, samt et par i **Ravsted**, som etablerede sig for sent til at yngle.
- I Vestjylland var reden i **Flynder** beboet for 6. år i træk, men kun af "Kjeld".
- På Djursland, hvor der var stor succes i 2023, var der igen store forhåbninger, men desværre blev de ikke indfriet. Parret i Ramten kom dog til reden og opholdt sig der, men der blev ingen yngleresultat og på den anden rede i Revn indfandt der sig kun en stork, så en ærgerlig sæson i det østjyske.

På storkene.dk kan man læse mere om [storkeparrene](#) i Danmark

Her en oversigt over Hvid Storks ynglelokaliteter de seneste 8 år fordelt på landsdele:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
København	1	1	1	2	1	1	1	1
Sønderjylland	1	1	1	3	5	5	7	6
Sydvestjylland						1		
Vestjylland			1	1	1	1		
Østjylland				1		1	2	1
I alt - Ynglepar	2	2	3	7	7	9	10	8
Enlige - storke	2	-	-	-	2	-	2	4
Ungeantal	3	8	6	6	10	11	16	15

Afslutning – Konklusioner - Arbejdsopgaver

- Storkeprojektet fik vedligeholdt de 4 ny opsatte reder fra 2021 + den ved Tim brugs med hjælp fra Tim Borgerforening og Nr. Vosborg, samt en rede i FASTER nord for Skjern.
- Med hjælp fra storkene.dk blev der opsæt en ny storkerede på Ånumvej mellem Borris og Skjern.
- Samarbejde/snak med Herning kommune om opsætning af storkereder i Herning
- Hjælpe til med opsætning/renovering/placeringer/vejledning af storkereder
- Fortsat samarbejde med storkene.dk / Storkegruppen i DOF og andre aktører

Links:

Findus:

<https://www.facebook.com/groups/470036371994508/search/?q=findus>

<https://www.tvsyd.dk/syd-og-soenderjylland/storken-findus-er-dod>

De danske storke 2024:

https://www.dof.dk/om-dof/nyheder?nyhed_id=2293

Fotos: Lars HH, hvor der ikke står andet!